

ARCHIPEL & WILLEMSPARK

nieuws... mensen... samenleving...

www.archipelwillemspark.nl

Politiek Café dinsdag 22 februari

Special
verkiezingen
De grootste
partijen reageren
op wijkthema's
pagina 7

De Gemeenteraadsverkiezingen worden op 16 maart gehouden. Om die reden organiseert de Bewonersorganisatie op 22 februari om 20.00 uur een online Politiek Café. Daarvoor zijn alle fractievoorzitters van de politieke partijen in de gemeenteraad uitgenodigd. De partijen krijgen de gelegenheid hun belangrijkste programmapunten toe te lichten. Ook is er een discussie over wijk-issues en is er ruimte voor vragen van bewoners. Een overzicht van partij-standpunten over wijkthema's vindt u in deze krant op pagina 7.

Aanmelden Voor het Politiek Café kunt u zich tot 48 uur voor de bijeenkomst aanmelden door een mail te sturen naar secretariaat@archipelwillemspark.nl

Afscheid van Koos & Dirk

Wij zijn onderweg naar de *Exotenhof*, de groente- en fruitwinkel op de hoek van de Bankastraat en de Billitonstraat. De reden voor onze tocht is dat één van de meest populaire winkels uit de wijk, van eigenaars gaat veranderen: Koos en Dirk onze groente- en fruit-iconen.

Zo'n goedlopende zaak en toch stappen jullie eruit? Dirk: 'Normaal vertrekken we 's ochtends tussen 3 en 4 uur van huis en zijn 's avonds, rond 19.30 uur weer thuis. Hoewel we elkaar om de week afwisselen, zijn dat hele lange dagen.' Dirk had zijn hoop gevestigd op zijn zoon als opvolger van de zaak, maar Dennis werd helaas ziek. Hoewel het momenteel goed met hem gaat, is het fysiek een te zware taak voor hem. 'Dus na 40 jaar met héél véél plezier gewerkt te hebben, vonden we het tijd om het ietsje rustiger aan te doen'. Dirk is inmiddels 15 jaar geleden, een zaak in paneeldeuren begonnen. Nu nog onder de naam Paneeldeuren.nl, maar met Koos erbij, wordt dat binnenkort omgedoopt tot DeurMaten.

Voor veel wijkgenoten, is de Exotenhof zo'n beetje de dorpspomp van de Archipel. De winkel nodigt uit tot een praatje. Er heerst altijd een prettige sfeer. Hoe komt die sfeer zo goed? 'We doen normaal tegen onze mensen. Veel van ons personeel blijft lang bij ons werken. Er is geen sterke hiërarchische verhouding. Er is altijd koffie en thee, brood en beleg en ze mogen uit de winkel nemen waar ze maar trek in hebben. We hebben scholieren in dienst uit de wijk, maar ook oudere mensen. Zoals Pop. Zij stopte er twee jaar geleden mee, na 26 jaar bij ons gewerkt te hebben. En Ad. Die is 74. Hij stapte hier binnen met de vraag: 'Hebben jullie iets voor me te doen?' Hij kwam oorspronkelijk zelf uit het groente- en fruitvak. Allebei gouden krachten!'

Dat de Bankastraat de leukste winkelstraat in Den Haag is, zullen maar weinig wijkgenoten ontkennen. En dat de Exotenhof de parel in de kroon is, evenmin. Nu er iets gaat veranderen, realiseren we ons ineens, hoezeer we deze plek altijd voor lief namen en hoezeer we Koos en Dirk gaan missen. Gelukkig blijft de zaak bestaan en is continuïteit voor al het personeel gewaarborgd. We wensen de nieuwe eigenaar heel veel succes.

Wil je afscheid nemen van de twee broers?

Kom dan zaterdag 26 februari vanaf 13.00 uur naar de Exotenhof. Iedereen is welkom!

 Bekijk het assortiment op www.exotenhof.nl SVL & KK

In 1982 begon Dirk met de winkel, die zijn vader als schuldvereffening van een vriend had gekregen. Het was destijds een soort Veel-Voor-Weinig-Zelfbedieningszaak en heette *De Pijstuin*. Maar Dirk veranderde de formule in 'Alles-Voor-De-Kookliefhebber'. Dat paste beter in onze wijk. In 1984 kwam broer Koos erbij. Inmiddels zijn we 40 jaar verder.

Wat hebben Koos en Dirk in al die jaren zien veranderen in de wijk? 'Er zijn meer yuppen en expats komen wonen. Maar voor ons veranderde dat niet zoveel. Wij zien nog steeds aardige mensen, die graag koken. De verandering die wél is ingezet, is het koopgedrag van de nieuwe generatie. Die bestellen kant-en-klaar-pakketten via internet, zoals *Hello Fresh* of *Marley Spoon*. Die internetsites doen het goed. Ook de bezorgmaaltijden hebben een deel van onze markt afgesnoept. Onder de inspirerende leiding van o.a. Floris, zijn wij óók eten gaan bereiden. Maar wij beperken ons tot soepen en salades. Daar hebben we de ruimte en de kookfaciliteiten voor. In het verleden haalden we onze spullen bij groothandelaren in Den Haag en Rotterdam. Maar tegenwoordig moeten we voor de breedte van ons assortiment naast de Nederlandse groothandel, ook naar de vroegmarkt in Brussel. De Belgen zijn nou eenmaal Bourgondischer en hebben exotischer spullen'.

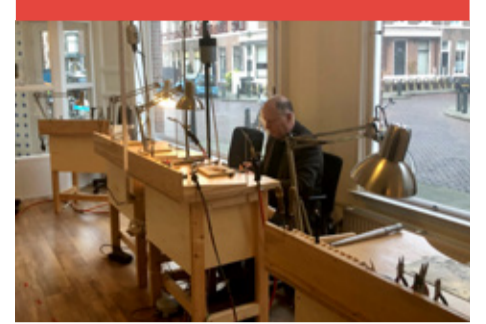
Te kijk in de wijk

instagram [joslamcomics](https://www.instagram.com/joslamcomics)

FEB/MRT 2022

Een uitgave van Bewonersorganisatie
Archipel & Willemspark. Oplage 5000.

P9 Goud- & zilversmeden

P9 Danielle Lopes Cardozo

P11 Oranje villa

To our
non-Dutch
speaking
neighbours

HOLA

HELLO

你好

Non-Dutch speakers make up 40 percent of our neighbourhood. Unfortunately, we don't have space to include an English translation of the articles in this district paper. However, here is a list of some of the Dutch articles in this edition, hoping that this may encourage you to read and learn some Dutch words and phrases.

- P1 Farewell to longtime Exotenhof-owners Koos en Dirk
- P2 Retrospect 2021 by the neighbourhood association's chair
- P3 Neighbourhood traffic issues
- P3 City rules and regulations on building permits
- P7 Municipal elections on March 16: an online meeting with candidates will take place on February 22 at 8 pm. You can sign up to this meeting at secretariaat@archipelwillemspark.nl up to 48 hours before the meeting
- P9 Clothing web shop Web & Eve
- P9 Gold- and silversmiths in Borneostraat
- P9 Artist Danielle Lopez Cardozo
- P10 The 'orange' villa at Prinsenvinkenpark

International
Residents

Much of the material in this community newspaper can be found in English on the international section of the community website:

www.archipelwillemspark.nl

PARKSTAETE
SCHILDERWERKEN

www.parkstaeteschilderwerken.nl

De Vries Robbé
makelaars in ontroerend goed

Aandacht, tijd en service

Javastraat 47 | 2585 AE Den Haag | 070 - 365 88 44 | info@vriesrobbe.nl | www.vriesrobbe.nl

Koop
Verkoop
Huur
Verhuur
Taxaties

NVM funda

Alexandria
GARANTIE AANNEMERS
EST. 1920

101 Jaar

Aanbouw
Verbouw
Restauratie
Renovatie
Onderhoud
Schilderwerk

www.alexandriabv.nl

Celeste
HAUTE PARFUMS

Acqua di Parma
Annick Goutal
Caudalie
Cire Trudon
Creed
Diptyque
Geo F. Trumper
Leonor Greyl
Lorenzo Villoresi
Mason Pearson
Molton Brown
Parfums D'Orsay
Penhaligon's
Serge Lutens

FREDERIKSSTRAAT 963 • T 070 3461487
WWW.CELESTE-PARFUMS.NL
24/7 online

DROST JUTEN
NOTARISSSEN

Jouw notariskantoor in Den Haag

Op afspraak ook 's avonds geopend

Drost Juten Notarissen • Nassauplein 36 • 2585 ED Den Haag
Telefoon (070) 342 51 00 • E-mail info@drostjuten.nl • drostjuten.nl

Een nieuw, stijlvol en innovatief concept in het centrum van Den Haag.

De nieuwe hotspot – hét restaurant waar creativiteit, innovatie en verblijding bij elkaar komen.

coming soon

Zeestraat 35 - Den Haag - www.blueblood.nl

Thuiszorg die bij ú past

De 4 zekerheden van Evita Zorg

- 1 altijd en direct inzetbaar
- 2 alle zorg en ondersteuning thuis
- 3 vaste zorgverlener die bij ú past
- 4 volgens afspraak op afgesproken tijd

Evita abonnement afsluiten?
Laat ons u informeren!

Ook voor de dagbesteding bent u van harte welkom in Evita Lokaal

t 070-3141600
info@evitazorg.nl
www.evitazorg.nl

Afscheid nemen van wie iemand in essentie was.

In Essentie uitvaarten helpt je hierbij, we lopen samen een stukje op, tot zover als nodig is.

Merlijn Berkhout-Schippers
Integer, betrouwbaar, persoonlijk

in Essentie
UITVAARTEN

070 - 22 10 499
merlijn@inessentieuitvaarten.nl
www.inessentieuitvaarten.nl

24/7 bereikbaar

Gransjean
WITBOEK DE
KONINKLIJKE
KONINKLIJKE

Steeds voor u op zoek naar bijzondere lekkernijen!

Bankastraat 12 - Den Haag
www.gransjean.nl

De Tegelkunst

Verkoop en uitvoering vakmanschap voor restauratie, reparatie en onderhoudsadvies op maat

Javastraat 106
2585 AV Den Haag

070-3630112 of 065 1303770

Email: info@detegelkunst.nl

Voor openingstijden zie: www.detegelkunst.nl

Martin Willems | Hair Art

Bankastraat 103 A
2585 EJ Den Haag
tln+tx 070 35 44 812

VREEMDE VOGELS IN DE ARCHIPEL

De geschudde geest van Gerrit Achterberg

Een ontroerend tafereel, kort na de oorlog. Voor de deur van Balistraat 47D laat een vroegoude man, net de veertig voorbij, zijn pasgetrouwde vrouw bukken om door de brievenbus te kijken. Wat zij ziet, is de trap waar de man als vijfjarig jongetje vanaf gekukeld is, met een hersenschudding en dagenlange bewusteloosheid tot gevolg. Die val van de trap is kennelijk belangrijk voor de man, hij heeft een andere vriendin, jaren eerder, ook al eens naar de Balistraat meegenomen. Zijn naam: Gerrit Achterberg.

In november 1932 stuurde het schoolhoofd hem naar de psychiater, omdat hij bij een leerlinge handtastelijk was geweest. Achterberg ging met verlof en werd opgenomen in een inrichting te Utrecht, met de diagnose 'psychopathie'.

De behandeling daar had niet helemaal het verwachte resultaat. Werd Achterberg in 1933 al eens gearresteerd voor het beramen van een moord op zijn verloofde, in december 1937 schoot hij met een revolver zijn Utrechtse hospita dood. Zij was afgekomen op het geïl van haar zestienjarige dochter, aan wie Achterberg zich dreigde te vergrijpen. Het meisje overleefde temauwernood een schotwond. Achterberg werd ontorekeningsvatbaar verklaard en voor jaren in klinieken 'ter beschikking van de regering' gesteld. De moord smoorde niet zijn poëzie. Talrijke bundels en sonnettenreeksen, van *Afvaart* (1931) tot *Vergeetboek* (1961), zouden Achterberg eeuwige roem bezorgen als vaderlandse Orpheus in de onderwereld, vervuld van dood en verlangen.

Aan het eind van de oorlog, die Achterberg grotendeels in klinieken doorbracht, kwam zijn eerste grote liefde terug in zijn leven. Zij huwden in 1946 en gingen uiteindelijk in Leusden wonen. Maar Achterberg dronk meer dan goed voor hem was, vooral tijdens bezoeken aan collega-dichters en uitgeverij in de randstad, bij wie hij in hoog aanzien stond.

Tijdens het leven van Achterberg is nooit een verband gelegd tussen zijn mentale ontsporingen en zijn val van de trap in de Balistraat. Wim Hazeu maakt in zijn omvangrijke Achterberg-biografie (1988) melding van 'een heel voorzichtig suggestie', overgenomen van een behandelend psychiater, dat 'een hersenbeschadiging de regulatiemogelijkheid heeft vermindert en de prikkelbaarheid heeft verhoogd'.

In 1952, tien jaar voor zijn onverwachte overlijden, verbleef de dichter opnieuw in de hofstad, zogenaamd op een logeeraadres in de Anna Paulownastraat, in werkelijkheid in de psychiatrische inrichting Rosenberg te Loosduinen. Daar schreef hij de sonnettenreeks *Ode aan Den Haag*, met daarin het gedicht 'Schuddegeest', de naam van het hofje dat hij kende uit zijn tijd in de Balistraat. Het gedicht is duister, beklemmend en heeft al vele poëzievorschers beziggehouden. Eén korte zin springt er voor mij uit: 'Ik voel mij in de val.' Zo dicht bij die trap in de Balistraat, dat kan geen toeval zijn.

José Buschman

Thuiszorg die bij ú past

De 4 zekerheden van Evita Zorg

- 1 altijd en direct inzetbaar
- 2 alle zorg en ondersteuning thuis
- 3 vaste zorgverlener die bij ú past
- 4 volgens afspraak op afgesproken tijd

Evita abonnement afsluiten?
Laat ons u informeren!

Ook voor de dagbesteding bent u van harte welkom in Evita Lokaal

t 070-3141600
info@evitazorg.nl
www.evitazorg.nl

Hekking
NVM MAKELAARS

Verkoop en uitvoering vakmanschap voor restauratie, reparatie en onderhoudsadvies op maat

Javastraat 106
2585 AV Den Haag

070-3630112 of 065 1303770

Email: info@detegelkunst.nl

Voor openingstijden zie: www.detegelkunst.nl

Flarden van de Bankastraat

KOFFIETENT

Ik ontbijt in het Vlaams Broodhuys met een kaneelbroodje. Op een jong stel met een zontje aan de achterste tafel na, is er niemand. Het jongetje zit geheel onder de kruimels en zijn ouders zitten op hun telefoon. Een man komt binnengelopen, hij is lang maar lijkt nog langer omdat hij zo dun is. Aan zijn kleding heeft hij veel zorg besteed: een lange zwarte jas, een mintgroen sjaaltje passend bij dezelfde kleur trui. Hij gaat naast mij zitten en slaat zijn benen over elkaar. Mintgroene geruete sokken. Hij bestelt een cappuccino. 'Fijn dat jij ten minste niet naar een laptop of je telefoon zit te staren zoals in elke koffietent in Den Haag tegenwoordig.' Ik knik. Hij vervolgt: 'Iedereen zit maar voor die schermpjes. Vroeger was dat wel anders toen praatten mensen nog met elkaar.' Ik knik. 'Iedereen zit zo in zijn eigen universum, niemand kijkt elkaar meer aan.' Terwijl hij dat zegt trekt hij één wenkbrauw op om te seinen naar de achterste tafel. Hij vervolgt: 'Fijn dat jij anders bent, met jou kan ik tenminste een gesprek voeren. Ik ga volgende week naar Parijs om musea te bezoeken, daarom vind ik de Bankastraat zo fijn: het is net een beetje petit Paris. Ik heb hier laatst een huis bezocht, om de hoek in de Riouwstraat. Mooie straat. Lekker breed maar wat een prijzen! Er zit niet eens een balkon bij, dat hebben ze in Parijs wel. Mij niet gezien hoor!' Hij praat honderd uit tot hij opstaat en zegt: 'Zo fijn, om eindelijk weer eens een goed gesprek te voeren met iemand in een koffietentje. Dankjewel hoor.' Ik knik.

NETFLIX

Het is druk in Café Banka, er is enkel nog plek aan de bar naast twee knappe jonge vrouwen. Eén van hen draagt een jas waarop wereldsteden prijken. TOKYO, NEW YORK, HONG KONG. Alsof de jas laat zien dat de vrouw deze steden kent als de inhoud van haar jaszak. Den Haag staat er niet tussen. De vrouw met de jas vraagt aan haar vriendin: 'Hoe zit het nou tussen jou en Olivier?' 'Het is nu echt uit.' antwoordde de vriendin. 'Hoe weet je dat dan?' 'Hij heeft mij van zijn Netflix account verwijderd.' 'O ja, dan is het echt uit.' zegt de vrouw met de jas terwijl ze een slok neemt van haar cocktail. 'Nu zijn we weer allebei single, helemaal Seks & The City'.

Florentine Mol

Bomen in de winter...

De boomtakken zijn nu nog kaal, de eerste blaadjes verschijnen pas in april. Toch valt ook nu veel aan bomen te beleven. Ook zonder blad zijn boomsoorten goed van elkaar te onderscheiden aan de hand van bijvoorbeeld de schors. Probeer eens bomen aan de hand van de schors op naam te brengen. De eik is onmiskenbaar met zijn diepe, grillige groeven. De linde en de iep hebben eveneens een gegroefde schors; de groeven van de iep zijn breder en golven licht, die van de linde zijn smaller en rechter. De beuk heeft een lichtgrijze en tamelijk gladde schors. De es blijft lang vrij glad, later vormt zich een netachtige structuur. De grauwe abeel is herkenbaar aan zijn witte schors, bezaaid met zwarte 'ruitjes'. Hoger op de stam zijn vaak grote zwarte oegvormige vlekken zichtbaar. Oudere abelen vertonen een zeer diep gegroefde schors, net als de populier.

Naast de schors zijn bladknoppen een belangrijk kenmerk bij het determineren van een boom. Al aan het eind van de zomer vormen zich bladknoppen. Met het opgangkomen van de sapstromen zwellen de knoppen en zijn daardoor goed zichtbaar. De es heeft zwarte knoppen, de paardenkastanje draagt grote en plakkerige knoppen. Beuken hebben kleine, spitse bladknoppen. Na de hazelaar en de es komt de iep in bloei. Eind februari, begin maart levert de iep een fraai schouwspel van trossen roze bloempjes als alle ander bomen er nog kaal bijstaan. Bij het zien van een bloeiende iep weet u dat de lente nabij is.

Susana Overlack, Bomenstichting

Leg eens uw hand op een gegroefde schors en daarna op een gladde schors: de gladde schors voelt aanmerkelijk koeler aan. De groeven in de boomsoorten zijn vergelijkbaar met de rimpels in de menselijke huid. Bijna alle boomsoorten zijn in hun jonge jaren nagenoeg glad: hoe ouder de boom, hoe dieper de groeven. De beuk vormt een uitzondering, die blijft

Our services
Selling
Rental
Purchase
Appraisals
Free valuation

Contact
Bankastraat 66
2585 EP The Hague
+31 (0)70 - 404 98 98
info@heking.nl

www.heking.nl

Was dat een knikje?

Hoe blij kun je zijn met een knikje als levensteken? Onze buurtgenoot Joojsje Duk (1994) beschrijft in haar boek 'Ik zie je bij de uitgang' het verloop van de corona-infectie bij haar vader Rogier Duk. Hij wordt eind maart 2020 als één van de eerste ernstige coronapatiënten opgenomen op de intensive care van het Westeinde Ziekenhuis.

Na drie weken in coma gebracht te zijn en aan de beademing gelegen te hebben, is het knikje zijn eerste hoopvolle communicatieve reactie. Het zal nog tot eind mei duren voordat hij met een zorgambulance naar een revalidatiecentrum wordt vervoerd en tot eind augustus voordat hij weer voorgoed naar huis mag. Joojsje neemt de lezer mee in de emotionele 'roller coaster' van het proces.

Dit boek is Joojsje's schrijversdebuut en belooft veel voor de toekomst. Die ziet ze zelf in eerste instantie niet als romanschrijver, maar eerder als scenario-schrijver en regisseur. Daar heeft ze al enige ervaring mee opgedaan, onder andere in de VPRO-serie *De Edelfigurant*, die voor een Gouden Kalf werd genomineerd. Momenteel is ze in New York om de speelfilm, die zij vóór corona opstartte, een vervolg te geven. Na haar verblijf in New York zal Joojsje weer een aantal maanden in Den Haag zijn om te werken aan haar Nederlandse debuutspeelfilm in samenwerking met Netflix.

Joojsje's vader is gelukkig weer zo goed als genezen. Z'n longen liepen nauwelijks schade op, maar hij loopt met een stok omdat de uiteinden van de zenuwen in zijn benen zijn aangetast. Aan het eind van het boek hebben we niet alleen vader en dochter van heel dichtbij leren kennen, maar ook Mimp. Dat is de speelgoed olifant en knuffel uit Rogier's jeugd. Hij speelt met een neuzig stemmetje, een belangrijke communicatieve rol in de familie Duk en figureert veel in het boek. Ook van hem ga je er houden.

Ik zie je bij de uitgang — Joojsje Duk Paperback, 224 p. Uitgeverij Lebowski

Online te verkrijgen en bij de boekhandel

Tussen de regels door wordt duidelijk hoe zielsveel ze van haar vader houdt en, ook al zijn de ouders gescheiden, hoe hecht de familiebanden zijn. Hoewel er sprake is van een strijd tussen leven en dood wordt haar verhaal nergens melodramatisch. Ze schrijft lichtvoetig, liefdevol en met humor. Het boek, dat begon als dagboek om alles wat haar zo plotseling overkwam een plaats te geven, is een indrukwekkend relaas over het ongewisse verloop van de ziekte. Bovendien krijgt de lezer een zicht op de geweldige inspanning van het verplegend personeel en de artsen om het hoofd te bieden aan de pandemie, die het land begin vorig jaar, als een tsunami overspoelde.

De Surinamestraat in Den Haag

Een geschiedenis van een bijzondere straat

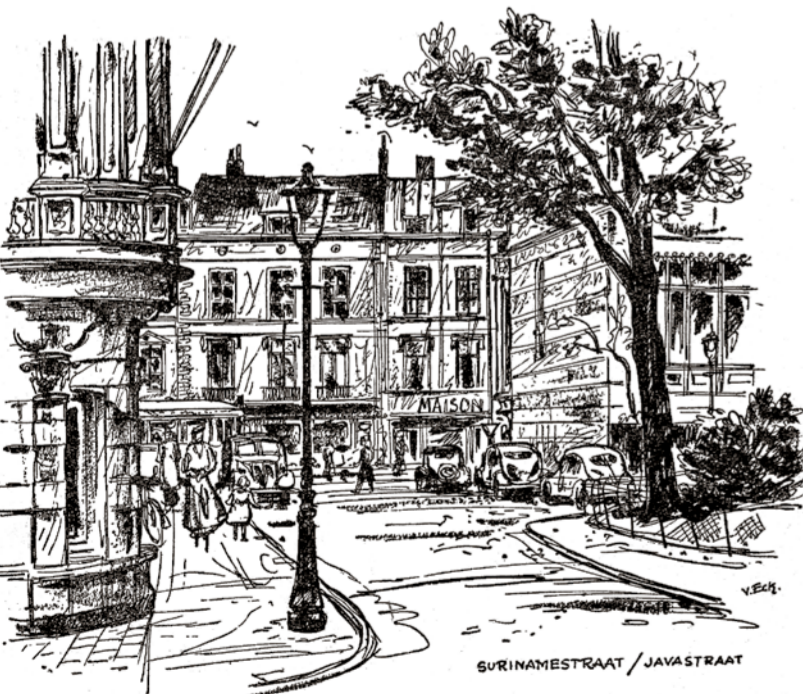
Over onze Surinamestraat verscheen onlangs dit boek van de auteur en bewoner Peter Strengers. Geschiedenis, architectuur en het sociale leven van vorige generaties bewoners en hun achtergrond worden uitgebreid behandeld in 184 bladzijden.

Het moet een heel karwei geweest zijn om dat allemaal uit te pluizen. Het boek is rijk geïllustreerd. Kort gezegd: het is een monument voor deze van huis uit al monumentale straat. Er zijn in ons land meerdere Surinamestraten. Maar geen ervan kan tippen aan de onze.

Het lezen van dit boek plaatste me weer even terug in de tijd, dat ik er woonde. Ik huurde een kamer op de zolder van een vervallen paleis. Want die indruk maakte het huis op mij. Het was binnen meestal schemerig en het rook ernaar katten. De eigenares was een Dame. Ze bemoeide zich weinig met de huurders. Geen type hospita. Ik voelde me er snel op mijn gemak.

Er woonden, behalve mevrouw en haar hoogbejaarde moeder, drie huurders, drie pezen en een hondje. Iedere huurder had zijn eigen bel code voor de voordeur. Een achterdeur bleef altijd open voor de katten. We mochten de telefoon gebruiken. En in de zomer ook de riante tuin met middagzon. Mevrouw verbleef dan in haar huis in de Dordogne. Dat is allemaal lang geleden.

Het boek is voor de liefhebber van architectuur en geschiedenis van de wijk onmisbaar. Zeker als bewoner van de straat. Maar ook wanneer je er niet woont of gewoon hebt en de straat alleen maar kent als nieuwsgierige voorbijganger. Te koop bij De Boekerie in de Frederikstraat en bij Primera in de Bankastraat voor €25.

Een wijk-preferendum?

Al lang wordt er geschreven en gepraat over manieren om de burger directer bij plannen van de overheid te betrekken en zo meer en vaker invloed te geven dan alleen via het stemblokje.

Op landelijk niveau gaat dat dikwijls over een - al dan niet bindend - referendum. Maar na het fiasco in 2014 van het door Geen Peil, Geen Stijl en Forum voor Democratie bedachte raadgevend referendum over de Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en Oekraïne is de animo daarvoor nogal verdampt. Het complexe onderwerp vereiste veel meer nuance dan een simpel 'ja' of 'nee'. Het referendum verzandde in een stem voor of tegen de EU dan wel voor of tegen het kabinet.

Op Haags niveau zijn er vormen van burgerraadpleging door de gemeente. Bijvoorbeeld in de vorm van stadsgesprekken, het opzetten van denktanks en het rondsturen van enquêtes. Een enkele keer werkt dat redelijk, zoals bij de plannen voor de Scheveningse Bosjes. Maar vaak blijven deze raadplegingen beperkt tot een kleine groep insiders en bovengemiddeld geïnteresseerden.

Sinds enige tijd duikt regelmatig de mogelijkheid van een 'preferendum' op: een divers samengestelde groep burgers duikt diepgaand in een belangrijk thema, stelt daarover een reeks aanbevelingen op en daarna krijgen alle burgers de gelegenheid om zich daarvoor uit te spreken en voorkeuren aan te geven. Dat geeft de bestuurders goed inzicht in het draagvlak voor bepaalde maatregelen. Vergeleken met een referendum biedt het meer ruimte voor echte betrokkenheid en voor meer schakeringen.

Zou een preferendum op wijkniveau werken? Bijvoorbeeld over de vraag hoe we de publieke ruimte in Archipel&Willemspark willen indelen? Over de vraag of we de wijk groener willen maken. En zo ja, waar dan en in welke vorm? Of over de sociale samenhang in onze buurt. Willen we een uniforme of juist diverse wijk, qua inkomens, opleiding, werk, achtergrond? Moet nieuwbouw bij de bestaande architectuur passen of juist daartegen afsteken?

Een preferendum zou de gemeente - en trouwens ook het bestuur van de bewonersorganisatie - een helder beeld bieden van wat er in de wijk leeft. En wat de bewoners belangrijk vinden. Misschien de moeite van het uitproberen waard.

Lijn 9 even anders

Op een regenachtige dag moest ik acuut de stad in, omdat de stofzuigerzakken op waren. Ik liep al op de Koninginnegracht toen de tram in de verte aankwam. Op mijn hardste sukkeltrafie liep ik naar tram negen en deze bleef gelukkig even op mij wachten. Uithijgend kon ik voorin neerploffen.

Ik hoorde hierna een koor zingen en een stem klonk er bovenuit. Waar kwam dat vandaan? Ineens zag ik aan de ritmisch bewegende hand en meeswingende krullen van de bestuurster dat zij de soliste was. Tijdens de rit voelde ik mij steeds vrolijker worden bij de gezongen gospels.

Mahalia op de tram: jij liet de zon schijnen deze rit. Na het uitstappen draaide ik mij om en gaf haar een kort applaus. Zij lachte en zwaaide. Opgewekt ging ik mijn boodschappen doen. Carpe diem!

Else Ponsen

Gemeenteraadsverkiezingen

We hebben de in de raad vertegenwoordigde grotere partijen (twee zetels of meer) een aantal vragen over Archipel&Willemspark (A&W) voorgelegd. Sommige antwoorden zijn wijk specifiek, andere meer algemeen van aard. In een aantal gevallen hebben we de reacties moeten inkorten...

Wat vinden zij?

VERKEER	ENERGIE	HUISVESTING	KLIMAAT	SAMENLEVING	...EN MEER
Wat zijn voor uw partij de belangrijkste verkeersmaatregelen in en rond A&W? VVD (7 zetels) 'Hagenaars moeten veilig de straat op kunnen. Verkeersshuffers aanpakken. Meer handshavers in de buurt. Flitsers waar het onveilig is.' Hart voor Den Haag / Groep de Mos (was 9, nu 7 zetels) 'I.o.m. bewoners onderzoeken hoe de extreme drukte van Mauritskade, Javastraat, Laan Copes en Teldersweg te managen. Onderzoek ondergrondse mogelijkheden en andere toegangswegen.' D66 (6 zetels) 'Centrumring moet niet meer via Laan Copes gaan, maar worden omgeleid. Gesprek met bewoners over fietsvriendelijke maken van A&W. De wijk moet leefbaarder worden voor mensen, niet voor auto's. 30 Km moet de norm worden.' GroenLinks (5 zetels) '30 Km wordt de norm voor auto's. Fietsers en OV krijgen voorrang. Stoepten mogen breder voor voetgangers en voor minder validen.' CDA (3 zetels) 'Meer toezicht en handhaving op bijv. containers die het trottoir blokkeren of verkeer dat te hard rijdt in de Bankastraat.' PvdA (3 zetels) 'Meer baan voor fietsers, voetgangers en goed OV zodat mensen de auto vaker laten staan. Stimuleren van duurzaam vervoer.' Haagse Stadspartij (3 zetels) 'Verkeersplan Centrum-Noord snel uitvoeren. Doorgaand autoverkeer naar Teldersweg. Groene overkleding Teldersweg. Stevig parkeerbeleid om parkeerdruk te verminderen. Terugdringen autoverkeer, stimuleren van fietsen en lopen. Opheffing OV-haltes terugdraaien.'	Wat zijn voor uw partij de belangrijkste energie (transitie)-maatregelen VVD 'Isoleren, isoleren, isoleren. Tegen energiever-spilling, voor lagere energierekening. Geldt ook voor monumentale panden: verloedering aanpakken.' Hart voor Den Haag / GDM 'Klimaatneutraal Den Haag in 2040 ontbeert draagvlak. Focus op maatregelen met positieve businesscase (isolatie, zonnepanelen), ook bij bedrijfspanden.' D66 'Klimaatverandering raakt ons allemaal. Meer zonnepanelen en groene daken, dat is goed voor milieu en portemonnee. Zorgen voor financiële steun bij investeringen in duurzaamheid. Meer groen op straat.' GroenLinks 'I.s.m. bewoners en deskundigen mogelijk maken dat ook bij rijks beschermd stadsgezicht meer duurzame energie komt. In 2030 moet Den Haag klimaatneutraal zijn.' CDA 'Trots op het isolatiefonds waaruit iedere woningeigenaar renteloos geld kan lenen.' PvdA 'Zonnepanelen op elk dak, hergebruik stimuleren, huizen verduurzamen, leidend tot lagere energierekening, i.s.m. gebruikers en met hulp van energiecoaches.' Haagse Stadspartij 'Warmte-isolatie, energiebesparing, lokale duurzame energiebronnen, zonne-energie. Stimuleren van collectieve voorzieningen, coöperatieve samenwerkingen en bewonersinitiatieven. Vergoedingsprocedure zonnepanelen versimpelen, met zorg voor beschermd stadsgezicht en cultuurhistorische aspecten.' PvdD 'Gemeente moet helpen bij natuurvriendelijke isolatie van historische gebouwen en bij aanleg van zonnepanelen.' PVV 'Klimaatneutraal maken van Den Haag en 100.000 meer inwoners gaan niet samen. Energietransitie is onbetaalbaar en onnodig, stop met het afkoppelen van gas. Geen duurzaamheids-subsidies.'	Hoe kijkt uw partij aan tegen woningbouw en woningverdichting VVD 'Verkamering en opsplitsing van woningen aanpakken. Vooroorlogse wijken als A&W laten we met rust.' Hart voor Den Haag / GDM 'Stop bevolkingsgroei, o.m. door immigratiebeperking. Instellen van Leefbaarheid Effect Rapportages als basis voor wat wel of niet kan. Verkameringsverbod en zelf-bewoningssplit (in A&W zijn nog mogelijkheden voor woonsplitsing, mits maatwerk. Hard optreden tegen malafide huisjesmelkers.' D66 'De woningnood vergt zowel voldoende aanbod als doorstroming. Een integrale visie op bouw en verdichting is nodig. Terugkeer van een stadsbouwmeester om de regie te voeren is gewenst.' GroenLinks 'Groei en verdichting moeten passen bij de buurt. Geen bebouwing van 'postzegelgebiedjes', groen en water moeten daar blijven.' CDA 'Voor een leefbare stad moet het welstandsaspect belangrijk worden bij stadsonwikkelingen. Derhalve grotere rol voor welstandscommissie bij nieuwbouwprojecten.' PvdA 'Nieuwe woningen vooral in Centrum, Binckhorst, Zuid-West. Leegstaande panden benutten voor woningen. Grote woningen opsplitsen kan, mits leidend tot betaalbare en fatsoenlijke huizen.' Haagse Stadspartij 'Leegstaande kantoren ombouwen tot betaalbare woningen. Dat geldt ook het Hoofdbureau van Politie. Andere bouwlocaties zijn er niet in de wijk. Ook qua verdichting is de grens bereikt, dus geen verdere woningsplitsing en verkamering.' PvdD 'Beschermd stadsgezicht respecteren. Woningbouw alleen waar dat past in de omgeving en niet ten koste gaat van groen.'	Vindt uw partij het noodzakelijk/wenselijk om A&W verder te vergroenen, bijv. als onderdeel van klimaatbeleid? VVD 'Meer groen en beter onderhoud groen. Daarom krijgen Scheveningse Bosjes en directe omgeving een opknappbeurt.' Hart voor Den Haag / GDM 'Meer groen en beter onderhoud. Groene gebieden verbinden (bijv. Telderstrace). Naast verhoging overheidsbudget ook mogelijkheid van adoptie van groen door bedrijven.' D66 'Meer groen op straat. Groen is de basis voor een leefbare stad. Hoe groener de wijk, hoe mooier de wijk. Het groen dat we hebben moet gekoesterd worden.' GroenLinks 'A&W ligt naast veel groen, maar de straten zelf zijn erg versteend. Daarom: geveltuintjes, minder blik, meer groen en waterberging.' CDA 'Ondanks beperkte mogelijkheid is vergroenen wel wenselijk. Meer bomen en groen in overleg met omwonenden.' PvdA 'Meer groen, water en bomen in de wijk.' Haagse Stadspartij 'Extra bomen om hittestress tegen te gaan. Waar mogelijk ontsteden en vergroenen van openbare ruimte en privé-tuinen, in overleg met bewoners. Bewonersinitiatieven stimuleren, met actieve medewerking van groenbeheerder van het stadsdeel.' PvdD 'Den Haag moet groener. In plaats van bomen kappen: natuurgebieden met elkaar verbinden, zoals Scheveningse Bosjes en Westbroekpark.' PVV 'Tegen gebiedsontwikkeling waar groen verloren gaat. Door de stad te beschermen tegen ongebreidelde groei en verdichting steunen we de natuur. Geen peperdure klimaatmaatregelen.'	Hoe kan de sociale cohesie binnen A&W en tussen A&W en andere wijken worden versterkt? VVD 'Prioriteiten: goede OV-verbinding, groene buurt en veilig gevoel. Dat zorgt voor sociale cohesie binnen en tussen buurten.' Hart voor Den Haag / GDM 'Optimaliseren van steun voor buurtclubs en bewonersorganisaties. Opzetten van (tijdelijke) stadswinkels om bewoners in een tijd van vergrijzing en digitalisering met raad en daad bij te staan.' D66 'Buurtbudgetten uitbreiden - elk jaar 5 buurten een budget van 100.000 euro - om de eigenheid van wijken en ontmoetingen tussen bewoners te stimuleren.' GroenLinks 'Initiatieven ondersteunen die sociale cohesie van A&W versterken. Afspraken hierover ook met internationale bedrijven en verhuurders.' CDA 'Gemeenschapszin en sociale cohesie zijn extreem belangrijk. Investeren in 'samenlevingshotspots' als scholen, mantelzorg, bibliotheken en sportverenigingen.' PvdA 'Extra ontmoetingsplekken en meer sociaal werk met hands-on professionals die inwoners bij elkaar brengen en problemen oplossen. Bewonersgroepen met elkaar in contact brengen.' Haagse Stadspartij 'A&W is welvarend, kosmopolitisch en kent vrij sterke cohesie. Om dat zo te houden: ontmoetingsplekken, welzijnsvoorzieningen, kunst en cultuur, vrijwilligerswerk, eenzaamheidsbestrijding. A&W kan diverser via sociale woningbouw en betaalbaar wonen. Met het project <i>Het Haags Verhaal</i> kunnen wijken met elkaar verbonden worden.' PvdD 'Te veel mensen voelen zich eenzaam of buitengesloten. Toegankelijke zorg, cultuur en welzijn om dat te verhelpen.' PVV 'Stop met onevenredig veel geld in achterstandswijken te pompen. A&W verdient net zoveel aandacht. Aanpakken van vieze straten en verloederde pleinen en andere vormen van verpaupering (drugs, bedeloverlast). Stop instroom van migranten, anders is het dwilen met de kraan open.'	Andere thema's waar uw partij in A&W iets aan wil doen Hart voor Den Haag / GDM 'A&W vergriest. Ook in A&W Lief-en-leeidstraten opzetten zodat burens elkaar helpen en onderlinge betrokkenheid wordt vergroot. Niet op thuiszorg beknipten. Meer AED's in de wijk.' D66 'Coöperatieve wijkraad opzetten. Goede besluiten van de gemeenteraad vergen immers input van bewoners. Bewoners, ondernemers en instellingen uit de wijk weten het beste wat de problemen en oplossingen zijn.' GroenLinks 'Zoeken naar mogelijkheden om meer variatie in woningaanbod in A&W te brengen, zoals betaalbare huisvesting voor ouderen.' CDA 'Experimenteren met een buurt-aanspreekpunt om het contact tussen stadhuus en de buurt te verbeteren.' PvdA 'Vaker afval ophalen en opruimen, intensievere informatie daarover (ook in andere talen) en boetes bij overtredingen. Daarnaast: huurprijzen reguleren zodra dat kan.' Haagse Stadspartij 'Meer budget voor achterstallig onderhoud van openbare ruimte, groen en verloederde panden.' PvdD 'Natuur in de stad brengen door aanleg van geveltuintjes en natuurvriendelijke oevers. Bomen oud laten worden.' PVV 'Betere afspraken met bouwers om blunders te voorkomen. Wel een sociaal vangnet, maar geen sociale hamgmat. Meer steun t.b.v. de Haagse middenklasse die nu voor alles opdraait.'

Weet u al waar u 16 maart op gaat stemmen?

Een thuis vind je samen met Estata.

Met onze persoonlijke aandacht, ons unieke netwerk en brede aanbod zorgen wij ervoor dat jij krijgt waar je echt blij van wordt!
www.estate.nl

☎ 070 350 70 50 ✉ info@estate.nl

ESTATA
 MAKELAARS O.G.

Marceline Strumpher
 NVM register
 makelaar taxateur

Margot Koesen
 NVM register
 makelaar taxateur

AANKOOP | VERKOOP | AANHUUR | VERHUUR | BEHEER | TAXATIES | CERTIFIED ESTATE BROKER

Exotenhof

Bankastraat 78g
 hoek Billitonstraat
 2585 EP Den Haag
 T 070 350 52 50
 F 070 331 90 71

info@exotenhof.nl
www.exotenhof.nl

EEN WERELD AAN DIVERSITEIT IN VERSE GROENTE EN FRUIT

“DE CONIFER”

Ook voor uw sierbestrating, kleine sloopwerkzaamheden, balkon, snoeien en rooien van bomen.

R.G. v. Straaten
 Borneostraat 54
 2585 TW Den Haag

Mobiel: 06-53780411
 Mail: info@deconifeer.nl

VAN DE VELDE NOTARIAAT

Burgemeester Kolfshotenweg 63 | 2585 DZ 's-Gravenhage
 telefoon 070 346 95 02 www.vandeveldenotariaat.nl

MEIJER FINANCE

Marius Meijer AA/RB

Javastraat 14
 2585 AN 's-Gravenhage
 Tel.: 070 - 360.02.32
www.meijerfinance.nl

van Laar verhandel

Bankastraat 83
 2585 EH Den Haag
 070 350 34 86

www.verhandelvanlaar.nl

Meer belevenissen van de personages uit de strip "Te kijk in de wijk" in deze wijkkrant vindt u in:

Jij vindt ook niks leuk!

93 vrolijke strips om u door de alledaagse treurnis van het leven heen te slepen.

Een joslamcomics-productie, nu verkrijgbaar bij:
www.boekenbestellen.nl
 onder vermelding van ISBN 978-94-6345-332-5

J.J. STROÏNK

SINDE 1979
 TANDPROTHETICUS

- Gespecialiseerd in volledige en frame gebitsprotheses ook op implantaten
- 30 Jaar lange ervaring en persoonlijk advies
- Vergoeding vanuit de basisverzekering tevens bij bezoek aan huis
- Voor spoedreparaties en pasvormcorrecties kunt u ook bij ons terecht volgens afspraak
- Onze praktijk is rolstoeltoegankelijk

Riouwstraat 17, 2585 GP Den Haag (070) 35 00 482
 Website: www.praktijkstroink.nl

De Haagse Boekerij

Literatuur ~ Kinderboeken

Antroposofie ~ Filosofie
 en heel veel kunstkaarten.

English books – Deutsche Bücher
 Commande de livres français

Frederikstraat 24 • 2514 LK Den Haag
 (070) 346 48 00 • info@haagseboekerij.nl
www.haagseboekerij.nl

Matzinger Eversdijk

Notarissen

Alexander Gogelweg 32
 2517 JJ Den Haag

T (070) 35 88 000
 F (070) 35 88 707

E notaris@matzingereversdijk.nl
 I www.matzingereversdijk.nl

ANNETTE POLDERMAN

LIJSTEN / ENCADREMENTEN

BANKA STRAAT 83
 2585 EH DEN HAAG
 TELEFOON: 070 - 355 62 25

APOTHEEK NAUTA

•Bankastraat 60, 2585 EP Den Haag
 Telefoon (070) 354 00 70
 •Javastraat 5
 Telefoon (070) 365 60 62

Geopend maandag t/m vrijdag van 8.30–17.30 uur. Op zaterdag van 11.00–15.00 uur alleen Bankastraat.

Ook voor bezorging aan huis of op het werk (op het voor u gewenste tijdstip en kosteloos)

CHR. TH. JEEHE

STEENHOUWERIJ
 NATUURSTEENHANDEL

Gevelbekleding - Schouwbekleding
 Dorpels en Nuten - Traptbekleding
 Vloeren - Vensterplaten
 Grafmonumenten

Sumatrastraat 30 Tel. (070) 350 44 80
 2585 CS Den Haag info@jeehe.nl

Fysiotherapie
 Manuele therapie
 Psychosomatische fysiotherapie
 Medische Fitness
 Consulten
 Advies/begeleiding

Archipel

Fysiotherapie & Manuele therapie
 Sumatrastraat 205
 2585 CP Den Haag
 070 - 3503990
 Locatie "De Bataaf"
 Ver Huëllweg 2
 2585 JC Den Haag
 070 - 3506944

www.archipelfysiotherapie.nl

KUNSTENAARS IN DE BUURT

'Ik kom uit een traditioneel gezin. Mijn ouders vonden cultuur belangrijk. We bezochten veel musea en vooral het Victoria en Albert Museum lag hen na aan het hart. Door de familieverrij kwam ik vroeg in aanraking met mooie stoffen. Mijn vader wilde dat ik het onderwijs in zou gaan, maar ik wilde vrij kunstenaar worden. Na het College stuurde hij me naar Nederland. Hij had me opgegeven voor de lerarenopleiding in Utrecht en ingeschreven bij een studentenvereniging. Mijn leven werd vanuit Engeland georganiseerd. Het lukte niet op die lerarenopleiding. Ik werd heen en weer geslingerd tussen mijn verlangen naar huis en vrijheid. Mijn grootste wens was de kunstacademie, de Rietveld in Amsterdam. Ik was toen twintig jaar. Uiteindelijk stemde mijn vader in op voorwaarde dat ik daar textiel zou doen. Amsterdam was een openbaring voor mij: de mentaliteit, de vrijheid, de sfeer op de Rietveld enz. Het was echt wat ik nodig had.'

Danielle Lopes Cardozo

Danielle Lopes Cardozo-Keunen is beeldend kunstenaar en was docent autonome vormgeving aan verschillende academies. Ze woont al jaren met haar gezin in de Riouwstraat. Als jong meisje groeide zij op in Lancashire (Noord West Engeland), waar haar vader, een Nederlander, een familieverrij bezat.

'Ik was inmiddels verliefd geworden op de man met wie ik later ben getrouwd. Het was een heerlijke en creatieve tijd. Hoewel ik niet geschikt was voor textiele vormgeving, stond de draad voor mij wel centraal in mijn werk. Ik ben begonnen met het maken van installaties in de ruimte. Ik maakte ladders. Ladders zijn voor mij het symbool van verbinding. Ze zijn de verbinding tussen mensen, landen, maar ook tussen hemel en aarde. Ladders vullen de ruimte. Ze hangen,

zijn ongelijk, scheef en verschillen van formaat. Het is een universeel motief. Ik heb ongeveer 200 ladders gemaakt, allemaal van natuurlijke materialen zoals stokrozen, zonnebloemen en andere snelgroeiende planten. De zonnebloem heeft een zompige binnenkant aan de stengel. Sommige ervan zijn in brons gegoten. Al vrij snel kreeg ik opdrachten van privépersonen maar ook van de Rijksgebouwdienst en de PTT. De kunstmuzea in Den Haag en Arnhem hebben werken van mij aangekocht. Regelmatig heb ik meegedaan aan groepstentoonstellingen in binnen- en buitenland.'

Ik was erg onder de indruk van Daniëles werk en haar inventiviteit. Hoe kun je met weinig materialen zoveel vertellen. De zeggingskracht ervan is groot en de kwetsbaarheid van de materie voegt een extra dimensie toe.

ES

Voor interesse neemt u contact op...
d_lopescardozo@hotmail.com, t. 06 22 94 9797

Goud en Zilver in de Borneostraat

Vaker wierp ik in het voorbijgaan een blik naar binnen bij de Haagsche Edelmederij in de Borneostraat. Dit keer maakte ik een afspraak en werd hartelijk ontvangen in een lichte ruimte, waar eigenaar Robin van den Berg, naast zijn eigen werkzaamheden, ook twee avonden per week cursussen edelsmeden geeft.

Toen ik de Edelsmederij verliet liep ik langs het huis van zilversmid Winfried Treub, iets verderop in de Borneostraat. Ook Winfried ging, zij het op latere leeftijd, tijdens zijn loopbaan bij het Ministerie van Verkeer en Waterstaat, naar Schoonhoven. De belangstelling voor het sieraad en destijds vooral voor edelstenen dateert uit zijn jeugd, na een bezoek met zijn ouders aan het Duitse edelstenenstadje Oberstein. In de jaren daarna mocht hij als puber na schooltijd, stenen slijpen en polijsten bij de (half)edelsteenwinkel in de Balistraat.

Na zijn opleiding werktuigbouwkunde kwam Robin terecht bij de opleiding tot edelsmid in Schoonhoven. Hij huurde daarna met een collega een atelier aan het Lissabonplein achter de Denneweg en het edelsmeden werd een fulltime job. Vijftien jaar later ging hij solo verder, de afgelopen tien jaar in de Borneostraat, in het pand waar ooit de buurtsupermarkt Hoogetboom was gevestigd.

Pas jaren later, rond zijn 55e, begon hij aan de deeltijdopleiding in Schoonhoven. Een bezoek aan de Nationale Zilverdag deed de oude liefde weer ontvlammen. Na de vierjarige opleiding tot goudsmid en het behalen van het vakdiploma legde hij zich vooral toe op het zilversmeden. Waar een edelsmid knipt, zaagt, en de onderdelen vormt en samenvoegt, werkt een zilversmid vanuit een vlakke plaat en boetseert met hamer en stalen vormstaken het materiaal tot een driedimensionaal object. Het is een tijdroevend en vanwege het formaat van de objecten en de zilverprijzen ook kostbaar proces.

Robin van den Berg

Winfried geeft weinig ruchtbaarheid aan zijn nieuwe métier, maar werkt stil en onvermurwbaar door aan zijn 'zilverwerk'. Enthousiast laat hij een vaas zien waaraan hij werkt en foto's van zilverbestek dat hij voor zijn kleinkinderen maakte. Ook bij hem bemerk je de liefde voor het ambacht, het materiaal, de techniek.

Winfried Treub

Goud en Zilver in de Borneostraat dacht ik, als titel voor dit stukje. De een in een open, uitnodigend atelier, de ander op een verborgen plek. Winfried's werkzaamheden bleken echter vooral plaats te vinden op het atelier van een collega in Amersfoort en in Schoonhoven, waar hij zelf van tijd tot tijd nog les heeft om zijn techniek verder uit te breiden en te verfijnen. Thuis urenleng met hamer en aambeeld het zilver bewerken wil hij zijn bureu niet aandoen. Maar toch: Goud en Zilver in de Borneostraat... de 'pareltjes' liggen soms om de hoek.

Theodora Plas

Web & Eve Modeontwerp

'Interessante naam, Web & Eve. Ik dacht dat we het gingen hebben over een webshop en dat je net begonnen was... Lisette - panterprint broek, oranje muts, hippe gymmen - 'Nee joh, ik ben al sinds 2004 bezig. De naam Web & Eve komt van mijn toenmalige partner Klaartje Weber en van mij, Lisette Everaars. Toen wij begonnen was er nog helemaal geen internet-verkoop...'

We lopen door Lisette's huis aan de Malakkastraat de tuin in, naar een studio waar de winkel is. Een prachtige ruimte - beton op de vloer, hagelwitte muren en uitkijk op de tuin grenzend aan de Haagse Beek - een plek waar je je meteen goed voelt. Lisette vertelt: 'In 2004 starten Klaartje en ik met een modelabel voor vrouwen. Ik werkte voordien jarenlang als modeontwerper voor bekende Nederlandse merken, en mijn wens was om alleen nog maar kleding te ontwerpen die ik zelf wil dragen.'

De financiering van de collecties en producties werd al snel te veel voor ons. Dus besloten we te stoppen. We moesten van de voorraad af, en organiseerden oneday shops (pop-up shops voor 1 dag) in de betere schoenenwinkels, bij kappers en bij mensen thuis. Onze Upperwear-formule was een succes. Wat het einde leek, bleek een nieuw begin. In 2006 is Klaartje uitgestapt, vanwege een Italiaanse liefde en ben ik alleen verdergegaan. Ik heb een half jaar de tijd genomen om te begrijpen hoe het zakelijke proces werkt - en toen ben ik het gewoon gaan doen.'

Lisette ontwerpt alles zelf, zorgt voor de productie, de fotoshoots en de verkoop. Zij omschrijft haar kleding als 'slow fashion', d.w.z. goed draagbaar en de items gaan lang mee. Wanneer een kledingstuk niet verkocht wordt, laat Lisette het veranderen tot iets dat wel loopt. Zo wordt een rok vermaakt tot een T-shirt en komt een item dat niet loopt, na een tijd weer terug in de winkel, wanneer de mode veranderd is. De kleding die ik om mij heen zie, is inderdaad draagbaar en van mooie materialen gemaakt.

De anderhalve meter maatregel zorgde er in 2020 voor dat de drukbezochte oneday-shops geen doorgang meer konden vinden. Dat was even schrikken, maar gelukkig komen klanten nu naar Lisette's atelier voor private shopping op afspraak. De klanten van Web & Eve zijn vooral creatieve mensen, vaak ook uit de modewereld afkomstig. Lisette omschrijft haar stijl als bohemien/citylook/rock & roll. Hoewel niet mijn stijl, moet ik me toch bedwingen om niet een mooi camel kleurig jasje met Max Mara doorstikking te kopen.

De Web & Eve collectie kun je een paar maanden per jaar kopen. Meld je aan via de site. Dan ontvang je een mail met verkoopdata en kun je een afspraak boeken.

Voor interesse neemt u contact op...
www.webandeve.nl

SVL

Architectuur in de Archipel & Willemspark

In het Prinsevinkpark staat een markant gebouw dat opvalt door zijn oranje bakstenen gevel in neo-renaissancestijl. Gebouwd als woonhuis rond 1888 door architect J.P.J. Lorrie is het jaren in gebruik geweest als kantoor van Succes agenda's.

Oranje villa 'Succes in het Prinsevinkpark'

'Succes' gaf niet alleen agenda's uit, maar ook de 'Baedeker' voor de huisvrouw, leesboeken van de Boekenclub, een kookboek en een boek over het verzorgen van planten. Aan die periode kwam in 1985 een abrupt einde door nieuwe inzichten en ontwikkelingen.

Het gebouw heeft een opvallende entree in een naar voren springend geveldeel met bogen en gevelornamenten. Het gebouw wordt gesierd met een dak in drie delen bedekt met leien. Op het dak van een parkeergarage voor de huidige appartementen ligt een fraaie olopende tuin, met doorzicht naar de achterzijde van de Engelse kerk. Het gebouw steekt af tegen de omgeving door de kleur en grootte.

Het Prinsevinkpark is een uitzondering in de Archipelbuurt met zijn rechte straten door de parkachtige aanleg, bedacht door Van Liefeland, tevens de architect van het begin jaren tachtig gesloopte Scheveningse Palace Hotel. Hij was een architect van de Jugendstil periode. Het voormalige Palace Hotel dat naast het Kurhaus stond, was geheel in deze stijl gebouwd. Het grondplan van het Prinsevinkpark van Van Liefeland kenmerkt zich door meanderende straten en een parkachtige aanleg. De gevel van het gebouw heeft veel interessante details zoals de hoekstenen, de bogen en kolommen in het entreegedeelte, de ruitvormige vensters en de met leien bedekte dakpartij. De gevel is op een enkele verandering na gaaf bewaard gebleven. De glazen entree werd verwezenlijkt in de tijd dat Succes het pand betrok.

Het werken bij Succes-agenda's is treffend beschreven door een oud-medewerker. Onderdeel van Succes was de 'Felicitatiedienst'. Pasgetrouwden kregen desgewenst een bezoek van deze dienst. Zij kregen cadeautjes en werden benaderd voor abonnementen op uitgaven van het bedrijf waaronder de al genoemde Baedeker voor de huisvrouw.

Een oud-medewerkster verhaalt over het intypen van de naam van een nieuwe klant met vijf doorslagen op carbonpapier. Zij moest dan hard op de toetsen van

'De gevel van het gebouw heeft veel interessante details zoals de hoekstenen, de bogen en kolommen in het entreegedeelte'

de typemachine slaan om de tekst ook op de vijfde doorslag te krijgen. Begin jaren tachtig kwamen wij zo onder andere in het bezit van een eierscheider om egeel te scheiden van het eiwit. En die functie neert nog steeds! Een belangrijk hulpmiddel in de huishouding! Wel liep die een barst op, net als de Firma Succes die in 1985 ophield te bestaan. Wij zijn de Felicitatiedienst dus nog steeds erkentelijk.

Het verhaal gaat ook dat boze echtgenoten die naar het bedrijf belden om bezwaar te maken tegen maandelijks overmakingen voor onder andere de Baedeker (uitgesproken als 'Bedekker') voor de huisvrouw, hetgeen veelal leidde tot opzegging van het abonnement. In dit geval dus geen succes. De bedrijvigheid uit de Succestijd verdween uit het Prinsevinkpark, maar het opvallende oranje gebouw doorstond tamelijk ongeschonden de tijd erna en is nu verbouwd tot appartementen.

Door **Bart Brouwer**

Graag leid ik u rond langs de in deze serie artikelen beschreven gebouwen in de Archipel&Willemspark. bartelbrouwer@gmail.com

De opvallende entree van de oranje villa

Vertrouwd.
070 324 50 50 | info@nassauhuis.com

Gespecialiseerd in
zonweringen en rolluiken
sinds 1949

Archipel
ZONWERINGEN & ROLLUIKEN
Paramaribostraat 143, 2585 KB Den Haag
Tel. 070-346 17 70
info@archipelzonwering.nl

www.archipelzonwering.nl

Tentoonstelling

Ons Land

MUSEUM
SOPHIAHOF
van Indië tot nu

Vanaf dinsdag 8 februari is de tentoonstelling *Ons Land, Dekolonisatie, generaties, verhalen* te zien in Museum Sophiahof - van Indië tot nu, in Den Haag.

De complexe en vaak pijnlijke kanten van de Nederlandse koloniale geschiedenis worden verteld aan de hand van acht intergenerationele familie-verhalen. De tentoonstelling is het tweede gezamenlijke project van het Indisch Herinneringscentrum (IHC) en het Moluks Historisch Museum (MHM).

Museum Sophiahof is het gemeenschappelijke huis van een aantal organisaties gericht op het erfgoed van gemeenschappen die zich verbonden weten met het voormalig Nederlands-Indië. Onder de overkoepelende titel 'Van Indië tot nu' programmeren zij gezamenlijke publieksmanifestaties gericht op direct betrokkenen en geïnteresseerden bij en in de koloniale geschiedenis, het dekolonisatieproces en de materiële en immateriële sporen daarvan in Nederland.

Adres Museum Sophiahof Sophialaan 10, 2514 JR Den Haag

www.museumsophiahof.nl Informatie, tickets en openingstijden

Rijk Leven is een initiatief dat tot doel heeft mensen in onze wijk nader tot elkaar te brengen, door activiteiten te ondernemen waarbij je mensen kunt ontmoeten die dezelfde interesses hebben als jijzelf.

De meesten van ons hebben de pensioengerechtigde leeftijd bereikt, maar dat wil niet zeggen dat alleen ouderen kunnen meedoen. Er loopt bijvoorbeeld ook een project, 'Kracht van de Wijk', dat juist tot doel heeft mensen uit verschillende leeftijdsgroepen bijeen te brengen. Dit voorjaar gaan we van start met een manier om jongeren te koppelen aan 50-plussers met het doel samen leuke dingen te ondernemen, van koekjes bakken, voorlezen, naar de film gaan, tot bijles geven en allerlei andere plannen.

Het is vooral de bedoeling dat deelnemers ook zelf met voorstellen komen, zoals suggesties voor bezoek aan musea, hier in Den Haag maar ook elders, bioscopen en theaters. We eten ook gezamenlijk maaltijden, gekookt door een groepje enthousiastelingen. We maken wandelingen in parken in de stad, of langs de gedichten op muren in de Archipel. Wijkbewoners met een passie voor onderwerpen als architectuur, kunst, honingbijen, antieke juwelen, de geschiedenis van onze wijk, en nog veel meer, hebben op de laatste vrijdag van de maand een lezing gegeven, gevolgd door een 'Happy Hour' in de ontmoetingsruimte van het Schakelpunt, Burg Patijnlaan 1900, op de hoek met de Borneostraat. Er zijn ook gespreksgroepen ontstaan, een leesclub, twee groepen die deelnemen aan Verborgene Schatten, een verhalenproject waarbij ouderen herinneringen opdiepen en met elkaar delen, wat leidt tot veel herkenning en vaak tot veel plezier.

Dit stukje is geschreven in de tegenwoordige tijd. Omdat er weer een hoopvol perspectief is. Lange tijd

hebben bijna al deze activiteiten stilgelegd. Maar nu kunnen we binnenkort weer van start gaan. Niet met alles, maar wel met veel. Uiteraard onder het voorbehoud dat de coronaregels niet weer zijn veranderd als u dit leest.

De koffieochtenden van Haags Ontmoeten in het Schakelpunt zijn weer begonnen. Het Klokhuis is weer open voor koffie in de ochtenden, voor gymnastiek, en allerlei andere sportieve bezigheden. Er wordt gezocht naar een docente voor de les 'yoga op de stoel' op maandagmiddag van 12.15 tot 13.15 uur. De heerlijke pannenkoeken worden ook weer geserveerd, op de maandagen rond het middaguur, met ingang van 31 januari. Zodra de musea open mogen, gaan we weer samen op pad, hopelijk binnenkort naar de Hermitage in Amsterdam. Met een speciaal aan ons ter beschikking gestelde bus van Florence.

Met ingang van zondag 30 januari wordt er om de veertien dagen een film vertoond in het Schakelpunt, inloop om 14.15 u met koffie of thee, na afloop van de film een (al dan niet alcoholisch) drankje en een hapje. Kosten: €1,50 per consumptie.

Als u regelmatig per e-mail of per post op de hoogte gehouden wilt worden van onze activiteiten of als u zelf een voorstel wilt doen, mee zou willen helpen met het organiseren van het een en ander, neemt u dan contact op met onze coördinator:

Ilse Mijnhart ilse.mijnhart@florence.nl | 06 39850694

Hondsdagen

Een zomerse zondagochtend op het terras van J&J in de Scheveningse bosjes. Zon, krant, koffie, croissant en stilte: dichter bij de hemel kan je bijna niet komen. Totdat een roedel hondenknuffelaars de plek luidruchtig in bezit neemt. Natte hondenneuzen tegen je broek, geblaf en geschreeuw van eigenaren en begeleiders. "Godver! Is die hond van jou?" "Nee, die is van een vriendin, ze is zwanger en heeft corona". "Zwanger?" "Ja, ze moet binnenkort bevallen." "Mijn burens vinden deze hond ook een kreng." "Leuke buurt hoor, ik woon er al veertien jaar." "Er komen steeds meer buitenlanders wonen." "Hoe noem je die nu? Ekspets geloof ik." "Er komen ook steeds meer coronapuppies." "Coronapuppies?" "Iedereen neemt in coronatijd nu een puppy." Voor je het weet is de puppy weer een hond. En is de hemel weer verder weg.

JW

zaterdag 26 maart Walking Dinner 2022

Hoewel er op moment van schrijven nog lockdownmaatregelen gelden, is de organisatie positief gestemd en gaat ze ervan uit dat het Walking Dinner dit jaar kan plaatsvinden.

Op het menu staat een volledig 3-gangenmenu met bijpassende wijnen, geserveerd in drie verschillende huiskamers. De voorbereidingen zijn in volle gang en de organisatoren kunnen niet wachten om weer met buurtgenoten aan tafel te zitten en de plannen die al twee jaar liggen te rijpen ten uitvoer te brengen.

Net als voorgaande jaren hebben verschillende ondernemers uit de wijk zich als sponsor verbonden aan het evenement. Het belooft weer een mooie editie te

worden, met verrassende startadressen, diverse disgenoten en ongetwijfeld heerlijke gerechten bereid door enthousiaste huiskoks. Voor nieuwe bewoners van de Archipel & Willemspark is dit een fantastische manier om kennis te maken met buurtgenoten en ook trouwe deelnemers zien elke editie weer nieuwe gezichten en adressen. Natuurlijk wordt rekening gehouden met eventuele maatregelen die op dat moment gelden.

Interesse in deelname als gast, kok of sponsor? www.willemarchipel.nl

De kerk van de H. Jacobus de Meerdere aan de Prakstraat vormt samen met het Willibrordushuis in de Oude Molstraat en de Broeders van St. Jan een spiritueel centrum in het hart van Den Haag. De kerk staat aan de rand van onze wijk en Archipel&Willemspark behoort tot deze parochie Voor vieringen en activiteiten in de week kijkt u op www.rkdenhaag.nl

Ouderenbezoekgroep de St. Jacobsstaf

In de Archipel & Willemspark is de bezoekgroep van de St. Jacobskerk, de St. Jacobsstaf actief. Zij bezoeken mensen die aan huis gebonden zijn, begeleiden bij dokters- of ziekenhuisbezoek en organiseren uitstapjes. Ook voor begeleiding en vervoer bij kerkbezoek. In deze coronatijd doen wij ook boodschappen en kunt u ons bellen om een wandelingetje te maken of om zomaar een gesprekje. Voor informatie Lore Olgers t. 070 324 41 18 of 06 297 371 51

Bezoek aan de Bosrand voor ouderen

Dinsdagmiddag 22 februari maken we een uitstapje naar tuincentrum de Bosrand in Wassenaar. We gaan met enkele auto's en u kunt uw plantjes kopen. Voor informatie en opgave Lore Olgers t. 070 324 41 18 of 06 297 371 51

De kerk is iedere dag geopend

Elke dag is de kerk open van 13.30-15.00 uur voor stil gebed, meditatie en bezoek. Ook zijn er online ontmoetingen en lezingen via Zoom en YouTube. Bezoek hiervoor de website www.rkdenhaag.nl.

Pastorie H. Jacobus de Meerdere Willemstraat 60 | 2514 HN Den Haag
Pastoor | Drs. A.L. Langerhuizen | t 070 360 55 92 | jacobus@rkdenhaag.nl
www.rkdenhaag.nl/geloofsgemeenschappen/h-jacobus-de-meerdere

't Klokhuis

Hoor de wind waait door de bomen...
Niet alleen waaide de wind, maar het regende ook nog eens! Dat weerhield de goede Sint niet om te komen! Evenals ouders en kinderen om te kijken en het lekkers van de Pieten in ontvangst te nemen. Dank voor de organisatie Bert Bos en de foto Jantien Leyenaar!

Wijk- en Dienstencentrum 't Klokhuis

Celebesstraat 4 — 2585 TJ Den Haag
T. 070 350 35 11
E. stichtinghetklokhuis@live.nl
F. www.facebook.com/klokhuis.denhaag
www.stichtinghetklokhuis.nl

Openingstijden 't Klokhuis

maandag t/m donderdag 09.00 – 16.00 uur,
vrijdag 9.00 – 15.00 uur.

U kunt voor informatie, reserveringen en toegangskaarten van activiteiten bij onze infobalie terecht, dagelijks van 9.00 uur tot 15.00 uur.

Beheer: mevrouw Randjeni Dubar
Assistent beheer: Mekki El Batioui

Bestuur Stichting Het Klokhuis

De heer Ruud Klein | voorzitter
ruudklein@stichtinghetklokhuis.nl

De heer Willem Oostdam | penningmeester
ienwoostdam@ziggo.nl

De heer Piet Damen | bestuurslid
pdamen43@gmail.com

Ouderenconsulent

Marjolijne van Zuijlen, T. 06 81 68 87 01

Wijkbus 'STAP IN'

aanmelden/info: tussen 09.00 – 10.00 uur,
T. 070 352 04 16

Telefooncirkel A/W/Z

Sonja Perquin, T. 06 43 39 52 79

LabWest Prikpost

Bloedafname en Trombosedienst

De Trombosedienst neemt, in samenwerking met LabWest, iedere donderdag bloed af in het Klokhuis (begane grond).
U kunt terecht tussen 10.30 en 11.15 uur.

Expo in 't Klokhuis

'Franse Oogst' Fieke Sutorius

Eind vorig jaar zat ik in quarantaine op het Franse platteland in de Lot. Met weinig materiaal uit het verkochte atelier, waar ik jaren met een vriendin gewerkt had, ben ik begonnen aan een groot deel van de collages die hier hangen naast wat ouder werk. Kleur en vorm inspireren nog steeds mijn tableaus.

Tien jaar geleden exposeerde ik het voor de eerste keer in het Klokhuis. Sindsdien in bibliotheken, in Frankrijk en drie jaar geleden in de mooie ruimte van de Duinzichtkerk. Zonder muziek is het leven een vergissing, zei de filosoof Nietzsche. Geldt dat ook niet voor de Kunst?

'Franse Oogst' van Fieke Sutorius is tot 3 april te zien in 't Klokhuis. Daarna volgt de volgende kunstenaar.

Koersbal een gezellig balspel 55+

Elke vrijdag van 10.00–12.00 uur wordt niet alleen serieus maar ook gezellig koersbal gespeeld op de groene mat in de benedenzaal van het Klokhuis. De spelleider, de heer Piet Damen, wil ook u graag ontmoeten. Er is wekelijks een vaste groep spelers (dames en heren), maar er is altijd plaats voor nieuwe leden of voor belangstellenden die eens willen komen kijken of meespelen. U kunt zich aanmelden bij 't Klokhuis, T. 070 350 35 11

Bibliotheek in 't Klokhuis

Een ruime en leuke collectie boeken is aanwezig in de Bibliotheek van 't Klokhuis, deze is deels afkomstig van de Openbare Bibliotheek. Er zijn geen kosten verbonden aan het lenen van boeken.

Openingstijden — vrijdagmiddag tussen 13.00 en 15.00 uur

Breng een beetje Lente in de straat!

Wandelend door de Malakkastraat zag ik achter een raam een handgeschreven gedicht van de dichter Leopold. Ik vond dit zo leuk, dat in aansluiting bij onze mooie muur- en raamgedichten het mij leuk leek, om een tijdelijk Lente-offensief in de Archipel & Willemspark op te zetten. Iedereen, die in een benedenhuis aan de straat woont, kan meedoen. Zoek een gedicht op, of maak er zelf een, waarin de lente beschreven wordt. Schrijf het met de hand, of print het in vergroot lettertype op A4 en plak het achter uw raam. U kunt het natuurlijk ook op een zonnig groter papier plakken voor meer accent. Voor de geïnteresseerde wijkbewoner een extra reden om een wandelingetje te maken door de buurt. Cultuur zonder lockdown.

'De lente zal altijd rijmen'

IN MEMORIAM Sjef de Krantenman

De redactie ontving het trieste bericht dat Sjef de Krantenman (Cok Tijssen) op donderdag 27 januari is overleden. Voor dag en dauw en in weer en wind bediende Sjef jarenlang het gebied tussen Timorstraat, Patijnlaan, Bankastraat en Kerkhoflaan. Hij was zo geliefd dat een aantal wijkbewoners enkele jaren geleden een inzameling deed zodat hij zijn werk met een elektrische bakfiets kon voortzetten. Hij wordt zeer gemist...

PROGRAMMA HET KLOKHUIS

Het programma is afhankelijk van de coronamaatregelen

DAGELIJKS OPEN

koffie & thee
in de ontmoetingsruimte
09.00 tot 16.00 uur (vrijdag tot 15.00 uur)
Gebruik van de computers en lectuur.

MAANDAG

Gym voor ouderen 55+

09.30 uur

Er zijn 3 lessen, MBVO

Pannenkoeken lunch

11.30 tot 13.30 uur

Voor iedereen. Reserveren is niet nodig

Tafeltennis

13.30 tot 15.00 uur

Rijker Leven

14.00 tot 16.00 uur

DINSDAG

Bewonersorganisatie Archipel&Willemspark

09.00 uur

Dames 16.30 uur Heren 17.45 uur

Juridisch Spreekuur

19.00 uur

laatste dinsdag van de maand

– op afspraak

Bouwkundig Spreekuur

19.00 uur

3e dinsdag v.d. maand – op afspraak

WOENSDAG

Oogvereniging

1e woensdag van de maand

– aanmelden bij de zaal

Koempoelan

2e woensdag van de maand

start 10 november

Sodurado

16.15 uur 5–15 jaar

Alexander Techniek

– op afspraak

Sport Grond oefeningen

Heren 19.30 uur

DONDERDAG

LabWest prikpost

10.30 tot 11.15 uur

Alexander Techniek

– op afspraak

Verborgene Schatten

14.00 tot 16.00 uur

VRIJDAG

Bewonersorganisatie Archipel&Willemspark

09.00 uur

Klei- en boetseerclub

10.00 uur – op afspraak

Koersbal 50+

10.00 uur – aanmelden bij zaal

Bibliotheek

13.00 tot 14.00 uur

Hulp bij tablet of laptop

– op afspraak

ZATERDAG

Sport Grond oefeningen

Heren 09.30 uur

Kyosho Jutsu

Zelfverdedigingskunst

10.30

Sodurado

13.30 uur 5–15 jaar

www.stichtinghetklokhuis.nl/activiteiten
telefoon 070 350 35 11